

Mă bucură în mod excepțional oportunitatea de a felicita Muzeul ”Vasile Pârvan” cu ocazia centenarului. Muzeul de Mineralogie Baia Mare este un frate mai tânăr al Muzeului bărlădean cu care avem relații de colaborare excelente. Am vizitat cu multă plăcere complexul dumneavoastră muzeal și mă declar fascinat de valorosul patrimoniu prezentat în expozițiile permanente, de completitudinea exercițiului educațional pe care îl poate oferi prezentarea structurată a colecțiilor dumneavoastră, de profesionalismul și seriozitatea cu care continuați laborioasa și onoranta activitate începută de ctitorii acestei eminente instituții culturale.

Muzeul de Mineralogie Baia Mare
Director, prof. Ioan BOB

DESPRE MUZEE ȘI ELITE...

Am acceptat invitația colegilor bărlădeni de a scrie câteva cuvinte, la ceas aniversar, din mai multe motive. În primul rând, pentru că, la împlinirea centenarului, eu însumi adun un deceniu de colaborare neîntreruptă cu Muzeul „Vasile Pârvan” care, cred, se oglindește cel mai elocvent în paginile periodicului „Acta Musei Tutovensis”. Pe de altă parte și pentru că, revenirea an de an la Bârlad, la sesiunea de comunicări științifice a Muzeului – devenită ea însăși o frumoasă tradiție – pe lângă interesele științifice mi-a facilitat cunoașterea nemijlocită a unui muzeu extrem de interesant, aflat într-o permanentă efervescentă creatoare, îndrăznesc să spun, unul dintre cele mai dinamice de pe teritoriul Moldovei și care, fără doar și poate, cel puțin în ultimul deceniu, a cunoscut o dezvoltare unică între instituțiile de profil din arealul menționat.

Tocmai din această perspectivă aș vrea să comentez în continuare, aceea a unei decade de excepție în istoria muzeografiei bărlădene – și evident naționale, care încununează în modul cel mai fericit cu putință secolul de existență.

Răsfoiam, nu de mult, o carte consacrată unor mărturii documentare despre muzeografia romantică românească²³. Inevitabil, fapt nuanțat încă din *praefatio*, demersul se construiește pe elite, astfel:

„elitele își au rosturile lor în ceea ce desemnează progresul social, iar demersul elitist are efecte pe termen lung. Nu întotdeauna, și nu oriunde ele sunt recunoscute și încurajate de societate, cei mai mulți politicieni și îmbogățiți neregăsindu-se în rândurile lor. În vremuri normale însă, elitele se bucură de poziții consolidate, ceea ce le îngăduie libertăți de manifestare și de acțiune, inițiative și fapte puse în serviciul public. Anumite locuri din spațiul României care au încurajat nuclee restrânse de intelectuali, animate de lideri carismatici, care au generat energii și au oferit modele”²⁴.

Cred că sintagmele enunțate mai sus se pot subscrie cu prisosință Muzeului bărlădean și elitelor intelectuale care l-au creat (în frunte cu Gh. Constantin Râmniceanu, colonelul Petrescu Tocineanu, preotul Iacob Antonovici, profesorul Stroe Belloescu, cel care a asigurat nou createi instituții – Muzeul Județului Tutova – un sediu), dar și a celor care îi scriu istoria recentă. E drept că nu parcurgem „*vremuri normale*”, dar, după toate evidențele, la Bârlad se găsesc energiile (intelectuale și financiare!) capabile să „*îngăduie libertăți de manifestare și de acțiune, inițiative și fapte...*”! Iată că aici, la Bârlad, factorul decizional (inevitabil politic) înțelege să conlucreze cu „*liderul carismatic*” în beneficul „*serviciului public*”, iar această stabilitate se vede, de la an la an, în spectrul tot mai larg și în paleta tot mai bogată de colecții, acțiuni și activități culturale, științifice, educative...

Cum se știe, secolul trecut a consemnat și trecerea de la diletantism la profesionalism,

¹ Radu Ștefănescu, *Din trecutul muzeisticii din România. Julius Teutsch – Iulian Marțian. Corespondență*, Editura Istros, Brăila, 2011.

² Ioan Opriș, *Mărturii documentare despre muzeografie romantică*, în *Ibidem*, p. I-II.

creionând tot mai concret muzeografia ca știință de sine stătătoare. Evenimentul ce marchează metodologic această trecere este considerat a fi Conferința Internațională de Muzeografie de la Madrid (28 octombrie–4 noiembrie 1934), unde au fost trasate direcțiile care să asigure integrarea muzeografiei între disciplinele academice. Pe atunci, Muzeul din Bârlad avea deja două decenii de existență...!

Puține muzee din țară au, nu doar pe hârtie, un secol de existență! Rar în mediul românesc, unele au mai mult (spre exemplu, în 2011, Muzeul Brăilei a împlinit 130 de ani de la întemeiere), iar cele mai multe - mai puțin (de pildă, în 2009, Muzeul de Istorie din Galați a celebrat 70 de ani de existență). Prin momentul 10 aprilie 2014, Muzeul „Vasile Pârvan” din Bârlad intră în categoria selectă (și pe criteriul rarității!) a instituțiilor centenare. Cred că nici nu se putea găsi, în istoria muzeografiei bârlădene, un moment mai prielnic decât cel care încheie un ultim deceniu de realizări, pentru a marca secolul de existență. Argumentele pentru dezvoltarea cunoscută de muzeografia bârlădeană nu cer justificare, aici faptele sunt probatorii. Am să mă rezum în a aminti, în acest sens, că doar în anul jubiliar 2004, ca urmare a intrării în posesie a unor noi spații, Muzeul bârlădean a izbutit deschiderea a nu mai puțin de cinci expoziții permanente ! Între acestea, Pavilionul „Marcel Guguianu”, bijuteria muzeului moldav, cred că nu mai are nevoie de nici o prezentare...

În încheiere vreau să mulțumesc colegilor de la Bârlad, evident începând cu „*liderul carismatic*”, continuând cu muzeografii și terminând cu personalul auxiliar, pentru că efortului lor – uneori prea puțin (re)cunoscut sau evidențiat – se datorează plasarea instituției pe orbita muzeografiei românești și devenirea dintr-un muzeu orășenesc într-un etalon (reper de calitate!), atât pentru cei din interiorul activității muzeale, cât și pentru cei din exterior – publicul.

La mulți ani, sănătate și putere de muncă vă urez, dragi colegi ! Trecutul, dar mai ales prezentul, pe care împreună l-ați realizat vă obligă la un viitor pe măsură. Iar perspectivele sunt dintre cele mai optimiste!

Brăila, ianuarie 2014

Dr. Costin CROITORU

MUZEUL „VASILE PÂRVAN” DIN BÂRLAD.

IMPRESII LA CEAS DE SĂRBĂTOARE

Încă de la început, când debutam în „lumea” arheologiei românești, am fost atras și am dorit să văd importante colecții ale Muzeului „Vasile Pârvan” din Bârlad. Prin intermediul unor arheologi cunoscuți, precum I. Ioniță, V. Ursachi, M. Mamalaucă, care mi-au înlesnit contactul cu Muzeul bârlădean, am reușit să mă familiarizez cu colecțiile sale, îndeosebi cu fascinantele descoperiri aparținând culturii Sântana de Mureș, care, pe lângă cantitate, emană o rară varietate și calitate. Nu avem rețineri când spunem că acest muzeu găzduiește o impresionantă colecție cu vestigii aparținând culturii amintite, printre puținele de talie internațională. Prin strădaniile și perseverența directorului actual, un constant pasionat de arheologie, prestigiul instituției a crescut, colecțiile fiind completate cu noi descoperiri. Totodată, el a fondat o revistă de specialitate, „Acta Musei Tutovensis”, lansată în deschiderea fiecărei sesiuni de comunicări privind mileniul I, tematică singulară în Moldova. Acestor realizări se adaugă un sediu recent renovat și o expoziție permanentă, organizată în condiții excepționale, care evidențiază calitatea artefactelor.

Primele contacte cu Muzeul au fost urmate de altele, iar colaborarea a inclus participarea la sesiuni și expoziții temporare itinerante, unele însoțite de cataloage, rezultate la inițiativa aceluiași director, care au devenit instrumente de lucru utile specialiștilor.

Referindu-mă la un alt moment drag mie, în perioada când îmi pregăteam teza de doctorat, am găsit înțelegere și sprijin la directorul Mircea Mamalaucă, pentru a vedea și studia o parte din piesele colecției Muzeului, necesare definitivării studiului.